

НАЦІЯНАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА

Яе новы будынак адкрыты ў 2006 годзе. Цікава, што яго праект у форме алмаза (ромбакубаактэдра) быў распрацаваны яшчэ ў 1980-1990-я, але акыццеўлены ўжо ў 2000-я. Сёння будынак бібліятэкі мае вышыню 23 паверхі (амаль 74 метры) і змяшчае больш за 10 мільёнаў кніг. Сірод іх — калі 90 тысяч рэдкіх і стародрукаваных кніг і рукапісі, самыя раннія з якіх датуюцца XIV-XV стагоддзямі. У тым ліку гэта і збор выданняў беларускага першадрукара Францыска Скарыны — 10 выпускаў Бібліі, якія паклалі пачатак беларускага кнігадрукаванню.

ПАЛАЦ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Пабудаваны ў 2013 годзе. За гэты час паспей прыняць у сваіх сценах «нармандскую чацвёрку», Вышэйшыя Еўразійскія эканамічныя савет, беларускіх алімпійскіх чэмпіёнаў... У Палацы Незалежнасці праходзіць найважнейшая дзяржаўная мерапрыемства, пачынаючы ауручэнне замежных пасламі дэверовых грамат і заканчываючы нарадамі кіраўнікоў дзяржаў. У комплексе з плошчай Дзяржаўнага сцяга Палац закліканы падкрасліваць непарушансць беларускага дзяржаўнага і незалежнага. Нядайна, напрэдадні плятага Усебеларускага народнага сходу на плошчы Дзяржаўнага сцяга адкрылі адноўленую Раеспубліканскую дошку гонару.

МИР І НЯСВІЖ

Абодва замкі (Нясвіжскі — разам з Фарным касцёлам) у гэтых гарадах унесены ў Сусветную спадчыну ЮНЕСКА. І ў абедзвух іх з дапамогай дзяржавы была праведзена рэстаўрацыя. Так, сёня абодва замкавыя комплексы — гэта аб'екты з добра развітой інфраструктурай. Калі ў Мірскім замку ладзіцца рыцарскія фестывалі, выставы, тэатралізаваныя паказы, наўгародскія канферэнцыі, то Нясвіжскі больш вядомы «класічным» мерапрыемствам: фестывалем оперна і балетнага мастацтва і канцэртамі класічнай музыкі. Сёння

абодва комплексы — адны з самых папулярных турыстычных аб'ектаў Беларусі, куды штогод прыязджаюць тысячы беларускіх і замежных наведальнікаў.

■ Адукацыя

НАСЕЛЕНЫ ПУНКТ НЕ ПАМІРАЕ, ПАКУЛЬ ТУТ ЁСЦЬ ШКОЛА

Новыя магчымасці для вучняў і настаўнікаў

Да новага навучальнага года ў курортным пасёлку Нарач Мядзельскага раёна адкрыцца новая школа на 510 вучнёў. Навучальная установа такога кшталту першая на Міністэрстве.

Кожны дзень да новабудоўлі збягаецца пасяўшчыца да звысокую агароджу іх не пускаюць — небяспечна. Але дзеўцы здзялён нязіраюць за работай будаўніку. Малым цікава, як мянінца аб'ект, што тут з'яўляецца новага.

Падыходжу да купкі дзяўчынкам.

— Вельмі задаваленая, што будзем тут вучыцца, — кажа смялічай з іх Ясенія Шыглова. — У новай школе будзе ўсе ходзіць. Сучаснае. І наўгародзе нешта можа зламаць, ёсць будуть адсочаць відзакамеры. А гэта яшчэ і біспечна для нас, вучнёў.

— Тут будуть вучыцца дзеўцы з 1 па 11 класы ў адну змену. Пачаткі размесціцца на першым і другім паверхах. Для першакласнікаў абацтвом асобы блок, што для малых асаўлюць зручна. Праектам прадугледжана спартыўная зала плошчай 540 квадратных метраў з пляцоўкамі для заняткаў разнімі відамі спорту, абацтваваннем, інвентаром, а таксама трэнажорнай залай амаль на 100 квадратураў. Будзе і актавая зала на 152 месцы з сучасным аснащэннем, сцінай. Раней мы суцякаўся з праблемай паклазнай, пазаўрочнай работы, паколькі спартзала выкарыстоўвалася як актавая, канферэнц-зала, для правядзення ўсіх масавых мерапрыемстваў, гуртовай работы.

У ТЭМУ

Падчас абласнога сходу ўдзельнікі Усебеларускага народнага сходу старшыня Мінабліканска Сімён Шапіра нагадаў, што за наступныя пять гадоў на цэнтральным рэгіёне плануецца будаваць чатыры школы: у Барысаве і Бараўлянах. Запланавана таксама ўзвесці 11 дзіцячых дашкольных установ.

Ад пачатку падрыхтоўчых работ не мінула і года, а ўжо завяршылі мантаж пяці ветразнергетычных установак і нядына пасля іх комплекснага апраўлення падпісаны дэйрэктары акт прыёмкі абацтвавання ў прымысловую эксплуатацыю.

ШАНХАЙ — КЛАЙПЕДА — ГРАБНІКІ

..Панарама ветразнергетычнай станцыі лепш за ёсць відна з дарогі, калі едзеши ў Навагрудак з Гродна. Эта ўжо папуліярны аб'ект для фатаграфавання, у познім сенсе туцьшай турыстычнай «фішка». Канешне, зумісне не значыць, што ўсё ўстаноўкі ў любі момант убачыш у работе, бо гэта залежыць ад скорасці ветру. Пад'ехаць — усе яны спачатку «адпачываюць», аднак літаральна праз паўгадзіны лопасці чатырох ветрагенератаў з шасці (тутэйшыя першынец таксама ўключаны ў станцыю) пачалі круціцца.

— Будаўніцтва ветразнергетычнай станцыі — гэта вынік

Ветразнергетычнай станцыі ў Грабніках.
Фота: Віктар СЕВЕРНІКА

У ТЭМУ

У чым перавагі ветразнергетыкі? Гэты крыніцы не пагражают знікненію, бо пакуль будзе існаваць наша цывілізацыя, дагэтуль будзе дзымуць вяты і можа выпрацоўваць энергію. Прычым з павагай да экалогіі, не выкідаючы ў атмосферу шкодныя рэчывы ад спальвання газу, мазуту, вугалю і іншых відаў арганічнага палива.

Толькі за мінулы год у свеце ўвялі ў эксплуатацыю ВЭУ агульной магутнасці 64 гігават. Эта прыкладна ў 10 разоў больш за павагайнае ветразнергетычнай магутнасці, якую сёня ў цэлым спажывае наша краіна.

У ТЭМУ

Гадавое спажыванне Навагрудскага раёна складае прыкладна 90-96 мільёнаў квт-г ветразнергетыкі. Калі чвэрці гэтага абаём забяспечыць, згодна з праектнымі паказыкамі, ветразнергетычнай станцыі ў Грабніках. Абаём замішчаны прыроднага газу — больш за 4,5 мільёнаў кубаметраў у год. Затраты на ажыццяўленне гэтага праекта павінны акупіцца за 11 гаду.

бяспечыць неабходную якасць, спатраблясці бесперыванную заўліку бетону. Працаўвалі растрова-бетонныя вузлы з Навагрудка, Ліды, Баранавічы. Напрыклад, заўліку першага падмурка расчленаўшы 6 гадзін раніні, а закончыўшы ў 11 вечара, — кака дырэктар Лідскіх электрычных сетак Віктар Жук.

Потым абацтваванне для ветразнергетычнай станцыі, якое вырабіла кітайская кампанія «HEAC», дастаўлі маркім шляхам з Шанхая ў Клайпеду, а дадзіў аўтамабільным — пад Навагрудак. Было задзейнічана 60 аўтамабіляў.

Калі першы ветрагенератор у Грабніках меў дыяметр рабочага кола з лопасцямі 82 метры, то гэты пяць — 87 метраў, прымым на праектную магутнасць яны выходзяць пры хуткасці ветру не 11, а 10 метраў у секунду, што дазваляе хутчэй выпрацоўваць электразнергію. Ветракі размісцілі так, каб улічыць напрамкі ветравых патокі, якія пераважаюць у гэтым мясцовасці. І пры гэтым — каб адна ветразнергетычнай устаноўкі сваёй турбулентнасцю павяртанага патоку не перашкаджалася другой.

Задынак комплекснага апраўлення ветразнергетычнай станцыі ўжо вышыла, як і прадугледжана праектам, на сумарную ўстаноўленую магутнасць 9 мВт. Усе ўстаноўкі звязаны кабельнымі лініямі з падаванай падстанцыяй, праз якую ажыццяўляецца іх сувязь з сектаў энергасистемы.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварыйныя сціціці.

— Дыяметр кожнага падмурка складае 17 метраў, а вага — калі 1 тысячу тон. Прычым, каб за-

зладжаны працы беларускіх, кітайскіх, польскіх і нямецкіх спецыялістаў, — зазначае віцэ-директор управління капітальнага будаўніцтва Гроднаэнэргія Константын Жынь.

Спачатку калі Грабнікі падавалі часовая пляцоўка, падпісаны дэйрэктаром патокі, падзінныя дарогі падмуркі для пяці ВЭУ.

— Дыяметр кожнага падмурка складае 17 метраў, а вага — калі 1 тысячу тон. Прычым, каб за-

шыць да звычайнага байдулення часу, то ў Доме культуры рэгіяна праходзяць дыскатэкі, туды можна прысьці, каб пагуляць у більяд, настольны тэніс або «Поле цудаў» — у бібліятэцы ёсць барабан, падзелены на сектары.

Аленна ВЯРЭНІЧ, бібліятэкар, працуе ў бібліятэцы Дома культуры вёскі Стакахава з 1989 года.

— Усе наўгародцы, якія правіла, заканчываюцца гульню «Поле цудаў», — расказала бібліятэкар. — Гэта любімая гульня наўгародскіх дзяцей, яны круцяць барабан, шукаюць адказы на пытанні.

Надзея ЮШКЕВІЧ. Фота аўтара.

yushkevich@zviazda.by

вёска Стакахава (Столінскі раён)

у тумане. З зямлі практична нічога не было відца, сувязь з мантажнікамі падтрымлівалі па раці. Прычым трэба было «злавіць» спрэйльную ветравую ситуацію, у чым дапамагала спецыяльная метэастанцыя на паўднёвым кране, — расказае Віктар Жук.

Аднакасова кітайскія спецыялісты вучылі работнікаў брыгады, якую стварылі ў Лідскіх электрычных сетках для аблігуючання ветразнергетычнай станцыі. «Лазілі» літаральна ў кожнай падстанцыі і падацьлікі.

— Беларусы — вельмі добрыя, старавінныя вучылі. Задаюць шмат пытанняў, відаць, што яны не толькі адказы, але і паказы даўшыя, — сказаў аўтар. — Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварыйныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.

Дарэчы, ужо праверана прыродай і сістэма бяспекі пры рабочым ветраку на гранічных разымах. 17 чэрвеня, калі «разгліасла» навальница і максімальная хуткасць ветру ў Грабніках дасягала 28,4 метра ў секунду, усе падацьлікі адчыліўшы аварийныя сціціці.